

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü Memur ve Hizmetlilerinin Ücretlerine dair olan 2847 sayılı Kanuna ek ve tadillerinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası ve Ulaştırma, Maliye ve Bütçe komisyonları raporları (1/649)

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71-2633, 6/2171

21 . VII . 1953

4 . IX . 1953

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü Memur ve Hizmetlilerinin Ücretlerine dair olan 2847 sayılı Kanuna ek ve tadillerinin değiştirilmesine dair olup Ulaştırma Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 17 . VII . 1953 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibe lâyihası ile birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü Memur ve Hizmetlilerinin Ücretlerine dair olan 2847, 3173, 4578, 4620, 5000, 5080 ve 5616 sayılı kanunların değiştirilmesine dair kanunun esbabı mucibesi

Memleketimizdeki sanayiın inkişafı, bu sahada en mühim rol oynayan insan emeğini temsil eden işçi kitlesini ve bu kitle ile ilgili başlıca faktör olan ücretler meselesini ön plâna geçirmiştir.

Malûm olduğu üzere ücretlerin tâyininde esas itibariyle birbirinden farklı iki sistem mevcuttur :

1. İşçilerin eski lonca sistemine uyacak şekilde çırak, kalfa ve usta derecelerine ayrılması ve yine lonca teşkilâtına benzeyen bir şekilde intihân ve kıdem esasına göre bir derece veya unvandan ötekine geçirilmesi ve bu suretle ücretlerinin artırılması sistemi;

2. Modern sanayide yapılması icabeden müteferrik ve mütenevvi işlerin ayrı ayrı değerlendirilmesi suretiyle işlerin birbiri ile mukayesesi esasına dayanan iş değerlendirme sistemi ki, buna da yapılan iş, işçinin ücretini tâyininde esas addedilmekte ve kısaca daha zor, daha fazla bilgi ve melekeye ihtiyaç gösteren işleri yapanlara daha fazla ücret verilmektedir.

Sanayi ufak esnaf loncalarına, birkaç tezgâhlı ve aynı cinsten bir metal istihsal eden iş yerlerine inhisar ettiği zamanlarda bu iş yerlerinin başında bir usta bulunur. O lüzum gördüğü kadar kalfa istihdam eder ve hem yetiştirmek ve hem de basit işleri yaptırmak için de bir, iki çırak alırdı. Çırak senelerce çalıştığı iş yerinin işlerini bizzat yapacak kadar öğrendikten sonra bir imtihana tâbi tutulur ve kalfa olur ücreti de ona göre artardı.

Bu sistemin alışkanlığı ve tesiri altında sanayide unvana dayanarak teşekkül eden bugünkü işçi barem sistemi ufak iş yerleri ile modern sanayiın arasındaki muazzam inkişafa uymıyacak kadar geride kalmış bir sistemdir. Modern sanayide yüzlerce eşitli sanat şekilleri vardır ve

işçilerin ücretlerini birkaç unvanın çerçevesindeki gruplar içerisinde mütalâa etmek hiçbir zaman hakkaniyete uymaz.

Diğer taraftan her hangi bir ücret sisteminde umumi olarak verilen ücretlerin azlığı bunların her hangi bir emsal ile çarpılıp yükseltilmesi ile bertaraf edilebilir. Fakat mahiyetleri birbirinden çok farklı olan muhtelif işleri yapanlara ait ücretlerin aralarındaki farklara karşılık mantıki bir mukayese imkânını sağlayabilecek muhik sebepler gösterilmediği takdirde ücret problemini halletmeye imkân bulunamaz. Ve bu hem randımına tesir eder hem de daimî bir şikâyet ve münakaşa mevzu olur.

Otuz küsur bin işçisi ile demiryolları idaresi, yalnız memleketimizin değil sanayide daha eski bir mazisi olan memleketlerin ölçüsünde de oldukça mühim sayılabilecek bir teşekküldür. Binaenaleyh böyle muazzam bir teşekkülün işçi, ücret meselesini bu günün modern sanayiinde tatbik edilmekte olan ilmi esaslardan ayrı bir şekilde mütalâa etmeye imkân yoktur.

Bugünkü işçi bareminin modern sevkü idare prensiplerine uymaması yüzünden ortaya çıkan ve aşağıda sırası ile arzedilen meseleler senelerden beri bir taraftan idareyi müşkül durumda bırakmakta bir taraftan da işçilerin memnuniyetsizliğini mucip olmaktadır.

1. Mevcut bareme göre işçiler sıkı bir unvan ve kadro çerçevesi içinde bırakılmıştır. Halbuki teknik ve iktisadi bir müessese olan demiryollarının ihtiyacı birçok faktörlerin tesirinde daima değişmektedir. Dondurulmuş bir kadro ve unvan ile istenilen evsftaki işçileri bulmak ve onları tatmin etmek imkânsızdır.

2. Sabit ve hiç elâstikiyeti olmıyan böyle bir ücret sistemi geçinme seviyesine göre kendi kendini ayarlayan serbest işçi piyasası ile asla rekabet edemeyeceğinden iyi işçiler başka iş yerlerine kaçmakta, demiryollarının gün geçtikçe artan teknik kalite ihtiyaçlarını karşılayacak işçi bulmaya imkân kalmamaktadır.

3. Teknik bir müessesedeki işler, yeni tezgâh'ların alınması, yeni usullerin inkişafı sayesinde mahiyetlerini değiştirebilir, işin kalitesine ve zorluğuna ve götürüye geçildiği takdirde miktarına göre ücret vermeye bugünkü baremle imkân yoktur.

4. Mevcut mevzuat demiryollarında daimî ve muvakkat diye iki cins işçi tanımakta ve tamamıyla aynı işi yapan iki insana başka başka haklar sağlanmaktadır. Bu birbirine zıt muamele sistemi, işçiler arasında yalnız ikilik yaratmakla kalmamakta ve iş verimine de önemli şekilde tesir etmektedir.

Diğer taraftan bunun demokrasi anlayışı ile telif edilemeyeceği de aşikâr bulunmaktadır.

5. Bu günkü duruma göre demiryollarında meselâ birinci sınıf işçi veya usta olan her işçi aynı parayı almaktadır. Halbuki aynı derecelerde bulunan bir depo işçisi ile bir atelye işçisi, bir tornacı ile bir tesviyeci, demirci, kaynakçı, marangoz, kazancının yaptığı işler arasında mühim farklar vardır ve bu farklar göz önünde tutulmadan verilen ücretleri müdafaa edebilecek muhik bir sebep bulmaya imkân yoktur.

6. Diğer taraftan işler arasındaki bu farkları muavin sınıf 2 işçi, sınıf 1 işçi, sınıf 2 usta, sınıf 1 usta gibi beş derece içerisine sokmakla demiryollarında mevcut yüzlerce iş şekillerinden dolayı imkânsızdır.

7. İşçilerin terfii kıdem esasına göre ve kadroya tâbi olduğundan yüksek kabiliyet ve gayret gösterenleri terfih ettirmek kabil değildir. Bu da zamanla iyi işçilerin kaçmasını mucip olmaktadır.

8. Memleketimizde iş hacminin artması dolayısıyla zaman zaman motorcu, kaynakçı, modelci gibi sanatkâr işçilerin piyasası çok yükselmekte ve bunlar birkaç misli fazla ücret veren diğer müesseselere gitmektedirler. Mevcut bareme göre bu gibi güç yetişen ve yetişmeleri Demiryolları İdaresine binlerce liraya malolan işçilere lâyık oldukları ücreti vermeye imkân yoktur.

9. Mevcut işçi bareminde birinci sınıf ustalığa çıkmış işçilerin terfihleri, ancak hepsinin memur statüsüne geçirilmeleri ile kabildir Buna ise ne kadro ne de demiryollarının teknik bünyesi müsaittir. Bu yüzden hem Demiryolları İdaresi müşkül bir durumda kalmakta, hem de işçiler bu

dereceden sonra hiçbir terfih göremeyecekleri için ümitsizliğe kapılmakta ve bu da iş randımanına tesir etmektedir.

10. Mevcut sistem işçi ile işi arasında hiçbir münasebet tesis etmediği gibi ona çalıştığı işin idareye olan lüzum ve kıymeti bakımından da hiçbir teşvik sağlayamamaktadır.

İşçi daha iyi çalıştığı, daha fazla iş yaptığı takdirde daha fazla para alabilmeli ve Demiryolları İdaresi onu daima daha iyi ve daha gayretli çalışmaya teşvik edici imkânlarla sahip bulunmalıdır.

11. Mevcut sistemde müspet bir teşvikin eksikliğinden başka işçiyi iş yapmaya, mesuliyetli işlere atılmamaya teşvik eden menfi bir tesir de vardır. Çünkü, işçi bütün gayretinin boşa gittiğini, demiryolları idaresinin hüsnüniyetine rağmen ona hiçbir yardımda bulunmadığını görünce tehlikeli ve mesuliyetli işlere atılmayı kabul etmemekte ve fazla yorulmanın faydasız olduğuna kanaat hâsıl eylemektedir. Diğer taraftan Demiryolları İdaresi de mevzuatla takyidedilmiş bu sıkışık durum içinden çıkabilmek için F fıkrası ve saire gibi yol'ar bulmaya çalışmakta ve böylece ücret ve hakka niyet prensiplerine uymıyan hakkı mükteseppler teşekkül etmekte, bunlar da idareyi gittikçe daha güç duruma sokmaktadır.

İşte, bütün bu mahzurları bertaraf etmek sanayi inkişafına, memleketteki iş hacminin artmasına paralel olacak şekilde tatmin edilmiş bir demiryol işçi bünyesi sağlamak için biricik yol sanayide daha ilerlemiş memleketlere tatbik edilmekte olan iş değerlendirme sistemine geçmektir.

Böyle elâstiki ve günün, tekniğin ve memleketin ihtiyaçlarına uyacak bir ücret sistemine geçilebilmek için mevcut baremin işçilere ait hükümlerinin kaldırılması zaruri görülmektedir.

Yukarda zikrolunan sebeplerin ışığı altında Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü teşkilâtına dâhil olan muvakkat ve daimî işçiler hakkında memur bareminden ayrı bir kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Bu tasarının birinci maddesinde, Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü Memur ve Hizmetlilerinin Ücretlerine dair olan 2847 sayılı Kanunla ek ve tadillerinin yine bu kanunlara ek olan 5616 sayılı Kanuna bağlı olup derece, görev ve aylık ücretleri II sayılı cetvelde tesbit edilen daimî işçilerle aynı kanuna bağlı ve adı geçen idare memurlarının derece ve unvanlarını tâyin ve tesbit eyliyen III sayılı cetvele her nasılsa ithal edilmiş bulunan ve işçi vasfını haiz olanlardan daimî amele, yetişkin amele, lâmbacı, lâvvajcı ve drezinör hakkında tatbik olunmayacağı bu tasarı ile derpiş olunmuştur.

5434 sayılı Kanunun muvakkat ikinci maddesiyle Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığının şümulü haricinde bırakılan yol çavuşları haddizatında memur vasfını haiz oldukları halde zühulen mezkûr kanunun dışında bırakılmış ve 5616 sayılı Kanuna bağlı III sayılı cetvelde alınmamış olduklarından Devlet Demiryolları ve Limanları işçileri Emekli Sandığına tâbi bulunmuştur.

Diğer taraftan işçi vasfını haiz oldukları halde mezkûr 5616 sayılı Kanuna bağlı III sayılı cetvele 16 nci derece ile ithal edilen amele çavuşları da memurlar gibi 5434 sayılı Kanuna tâbi tutulmuştur.

5434 sayılı Kanunun tadili hakkındaki tasarıya yol çavuşları ilâve olunarak memurlar Emekli Sandığına tâbi olmalarını teminen Maliye Vekâleti nezdinde teşebbüse geçilmiştir.

Mezkûr emekli sandığı kanun tasarısı yol çavuşlarını da şümulü dâhiline alarak kanunlaştığı takdirde memur vasfını haiz olmalarına rağmen hâlen işçiler Emekli Sandığına dâhil olan o kabîl memurların durumu tashih edilmiş olacaktır.

Bu sebeple miktarları bine yakın olan yol çavuşları tasarının birinci maddesine ilâve edilmiş ve takriben adedleri 40 kişiden ibaret olan amele çavuşlarının Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığından Devlet Demiryolları İşçileri Emekli Sandığına devredilmeleri için 5434 sayılı Kanunun 132 nci maddesi muvacehesinde bu tasarıya bir hüküm konamamıştır.

Kanun tasarısının ikinci maddesinde ise Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü teşkilâtında muvakkat veya dâimî olarak çalışmakta olan işçilere ücret ve harcırahla hizmet evi, fena hava, yüksek râkımli yerlerde oturanlara yakacak zammı, fazla mesai gibi tahsisat ve yorucu hizmet zammı, maden tazminatı veya primi ve ikramiyenin ne miktarda ve hangi şartlar dairesinde verileceğini açıklamaktadır.

Ancak tasarının kanunlaşarak yürürlüğe girdiği tarihte idarede istihdam edilmekte olan işçilere talimatnameye göre verilecek ücretlerin intibak ânındaki kanuni istihkakları yekûnundan aşağı olamayacağı da maddenin son fıkrası ile tesbit olunmuş ve bu suretle kanunun meriyeti tarihinden itibaren demiryolu idaresinde çalışanlara aylık olarak aldıkları paradan daha az bir para verilmemesi hususu sağlanmış bulunmaktadır.

Muvakkat birinci madde : 5616 sayılı Kanunabağı olup daimî işçilerin derece, unvan ve aylıklarını tesbit eden II sayılı Barem Cetveli kaldırılmış olduğundan bu cetvele istinaden hazırlanmış bulunan 6069 sayılı Kanunun C cetvelindeki işçi kadrolarının değiştirilmesine Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğüne zaruret hâsıl olacaktır. Bu bakımdan muvakkat birinci madde ile C cetvelinin işçi kadrolarına ait bölümlerle birinci maddede yazılı işçi vasfını haiz olanlara ait kadroların tatbik edilmemesini temin için muvakkat birinci madde teklif edilmiştir.

Ancak bu işçilere ve işçi vasfını haiz olanlara verilecek ücret mevzuunda Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü'nün 1953 yılı Umumi ödeme imkânları çerçevesi dâhilinde tefrik edilmiş olan işçi ücretlerine ait tahsisatın tecavüz edilmemesi hususunun nazarı dikkate alınması zaruri görülmüş ve maddeye eklenen fıkra ile bu husus sağlanmıştır.

Muvakkat ikinci madde : Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü işçileri emekli Sandığı 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun muvakkat ikinci maddesi hükmü gereğince İşçi Sigortaları Kurumuna devredilineye kadar mevcut mevzuatı dairesinde emeklilik işlerini ifaya devam edeceğinden ve henüz mezkûr kuruma devredilmemiş olduğundan devir keyfiyeti hakkındaki kanun yürürlüğe girinceye kadar Demiryolları İşçileri Emekli Sandığına tâbi bulunanların kanun ve nizamnamelerle muayyen olan emeklilik hak ve vebelerinin devamını temin maksadiyle bu madde teklif olunmuştur.

3 ncü madde ile kanunun neşri tarihinden itibaren yürürlüğe gireceği tesbit olunmuştur.

Ulaştırma Komisyonu Raporu

T. B. M. M.

Ulaştırma Komisyonu

Esas No : 1/649

Karar No : 15

21 . VII . 1953

Yüksek Reisliğe

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü Memur ve Hizmetlilerinin Ücretlerine dair olan 2847 sayılı Kanuna ek ve tadillerinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası komisyonumuzun 21 . VII . 1953 tarihli toplantısında Ulaştırma Vekâleti mümessillerinin huzurlarıyla tezekkür edilmiş ve Hükümetin esbabı mucibesinde serdettiği mütalâalar işçi hakları bakımından isabetli ve yerinde görülerek birinci madde teklif edilen lâyhada olduğu gibi aynen kabul edilmiştir.

İkinci maddenin son cümlesi idarece tâyin ve vekâletçe tasdik olunur, şeklinde bir ilâve yapılması maslahata daha uygun telâkki edilerek maddenin diğer kısımları aynen kabul edilmiştir.

Muvakkat birinci ve ikinci maddelerle ügün-

cü ve dördüncü maddeler de lâyhada olduğu şekilde aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Maliye Komisyonuna verilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Ulaştırma Komisyonu Reisi Bu rapor sözcüsü Kâtip
Samsun Sivas
Naci Berkman İ. Duygun

Balkesir Bilecik
Arif Kalıpsızoğlu K. M. Kurkut
Bitlis Elâzığ
Salâhattin İnan Abdullah Demirtaş
İmzada bulunamadı İmzada bulunamadı

Ordu
H. Akyol

Maliye Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Maliye Komisyonu

Esas No. 1/649

Karar No. 96

22. VII. 1953

Yüksek Reisliğe

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü Memur ve Hizmetlilerinin Ücretlerine dair olan 2847 sayılı Kanuna ek ve tadillerinin değiştirilmesine dair kanun lâiyhası Ulaştırma Vekâleti ve Devlet Demiryolları temsilcilerinin de huzuriyle komisyonumuzca tetkik ve müzakere olundu.

Kanun lâiyhasının esbabı mucibesi ve Ulaştırma Komisyonu raporunda dercedilen mütalâa Komisyonumuzca uygun görülerek aynı esbabı mucibe ile lâiyhanın esası kabul edilmiş ve maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

2847 sayılı Kanun da değiştirildiğinden başlığa «ile» ilâve edildi. Hükümetin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

İkinci maddenin birinci bendinin sonundaki «İdarece» kelimesi, TCDD Kuruluş Kanununun Meclis Umumi Heyetinde kabul edilmiş bulunan maddelerinde bu gibi işleri İdare Meclisi yapmakta olduğundan «İdare Meclisince» ibaresiyle değiştirilmiş ve ücret, prim ve tazminatların verilmesi şartlarının, Ulaştırma Komisyonunun değiştirilmesi veçhile Ulaştırma Vekâletinin tasdikından geçmesi esası kabul edilmiş ve madde bu şekilde değiştirilmiştir.

İkinci maddenin ikinci bendi, kanunun tatbikında intibak için bir defa tatbik edilecek ve geçici mahiyette olduğundan, bu hüküm geçici 1 nci madde olarak kabul edilmiş ve lâiyhadaki geçici maddelerin numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

Üçüncü ve 4 nci maddeler aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Maliye Komisyonu Reisi Bu rapor Sözcüsü ve

Rize

İ. Akçal

Erzurum

Sabri Erduman

İmzada bulunamadı

Niğde

Hâdi Arıbaş

İmzada bulunamadı

Yozgad

Fuat Nizamoğlu

İmzada bulunamadı

Zonguldak

R. Sivişoğlu

Kâtip

Zonguldak

F. Açksöz

Malatya

E. Doğan

Seyhan

Z. Akçalı

Yozgad

H. Tatlıoğlu

Kocaeli

L. Tokoğlu

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/649

Karar No. 27

7. VII. 1953

Yüksek Reisliğe

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü Memur ve Hizmetlilerinin Ücretlerine dair olan 2847 sayılı Kanunun ek ve tadillerinin değiştirilmesine dair olup Ulaştırma Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılıp Başvekâletin 21. VII. 1953 tarihli ve 6/2171

sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâiyhası Ulaştırma ve Maliye komisyonları raporlarıyla birlikte komisyonmuza havale edilmiş olmakla Ulaştırma Vekili, Devlet Demiryolları Umum Müdürü ve Maliye Vekâleti mümessili hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâiyhası, gerekçesinde de tafsilen arz

ve izah edildiği üzere İktisadi Devlet Teşekkülü haline getirilen Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünde müstahdem işçilerin bu idare memur ve hizmetlilerinin ücretlerine dair olan 2847 sayılı Kanun ile ek ve tadillerinin ücretleri tahdit eden hükümlerinden hariç tutulması suretiyle günün zaruret ve ihtiyaçlarına göre diğer memleketlerde tatbik edilmekte olan iş değerlendirme esasına ve tekniğin, memleketin ve günün ihtiyaçlarına uygun bir ücret sistemine bağlanabilmesini temin maksadiyle sevk edilmiş bulunmaktadır.

Komisyonumuzda cereyan eden müzakerelerde, bütün İktisadi Devlet teşekküllerinde müstahdem işçilerin ücretleri barem dışında günün zaruret ve ihtiyaçlarına göre ayarlanmakta olduğu halde aynı mahiyette bulunan Devlet Demiryolları işletmesinin, işçi ücretlerini tahdit eden kanun hükümlerinin meriyette kaldığı müddetçe, iktisadi bir işletme tatbik etmesine imkân olmadığı açıklanmış ve bu mahzuru önlemek maksadını istihdaf eden kanun lâyihası yerinde görülerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

2847 sayılı Kanun ile ek ve tadillerinin hükümleri 5616 sayılı Kanuna bağlı (II) sayılı cetvelde yazılı işçilere tatbik olunacağı lâyihanın birinci maddesinde münderiç olduğuna göre cetvelde yazılı hizmetlerin madde metninde ayrıca tasrihine lüzum görülmediğinden bu kısım çıkarılmak suretiyle birinci madde tadilen kabul edilmiştir.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü bir İktisadi Devlet Teşekkülü olarak 3460 sayılı Kanun hükmüne ve bu müessesedeki işçiler de diğer İktisadi Devlet teşekküllerinde müstahdem işçiler gibi serbest rejime tâbi olduklarından, ücret ve sair istihkaklarının günün iktisadi şartlarına ve hâsıl olacak lüzum

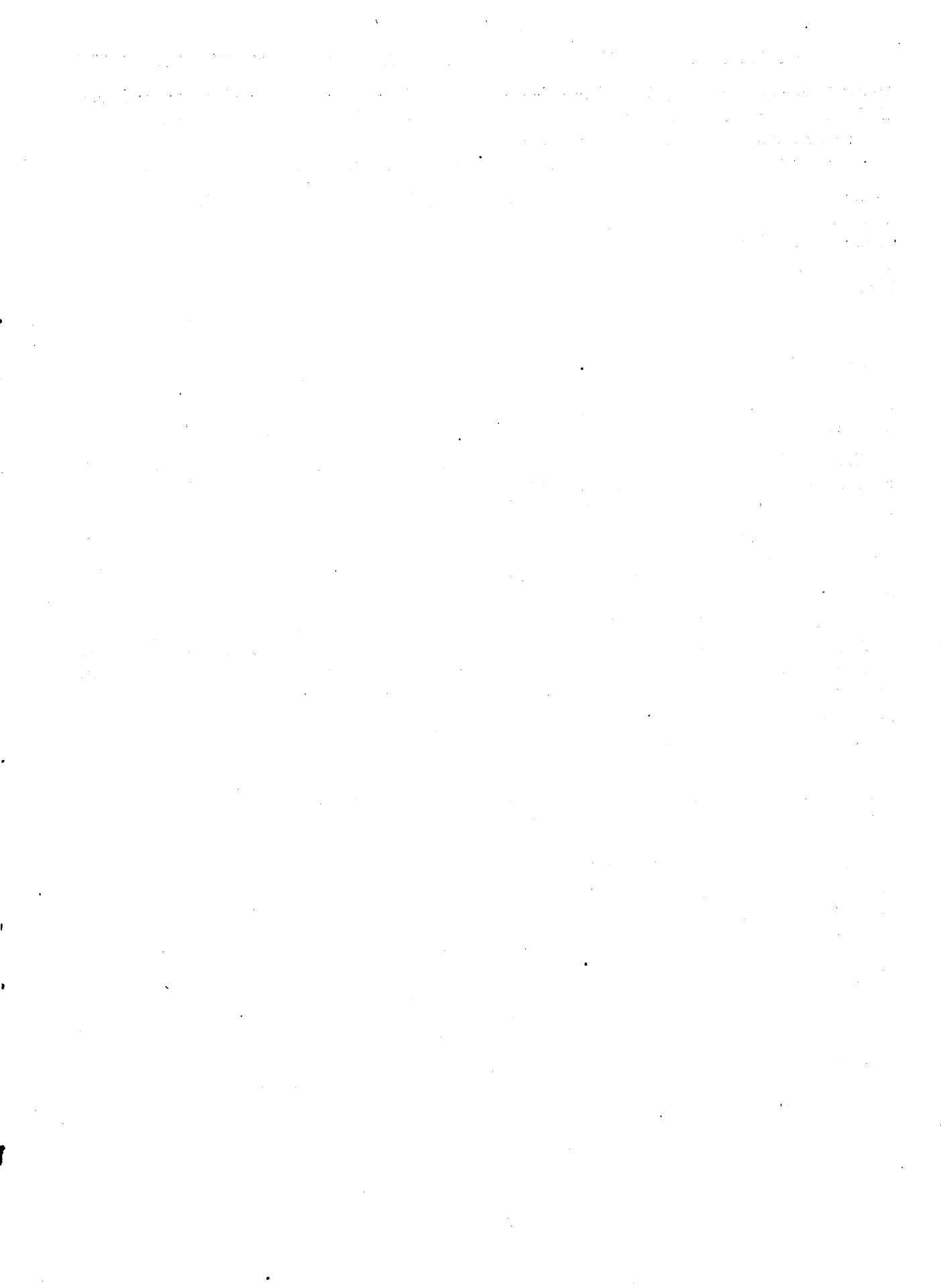
ve zarurete göre serbestçe takdiri hususunda idareyi tamamen serbest bırakmak maksadiyle lâyihanın ikinci maddesi komisyonumuzca tayye edilmiştir.

Müktesep hakların mahfuziyetini temin için Maliye Komisyonunca tanzim edilmiş olan muvakkat birinci madde komisyonumuzca da yerinde görülerek kabul edilmiştir.

Lâyihanın birinci ve ikinci muvakkat maddeleri, mer'i mevzuat muvacehesinde tedvinine imkân ve lüzum görülmediğinden komisyonumuzca tay ve 3 ve 4 ncü maddeler ise şeklen değiştirilmek suretiyle 2 ve 3 ncü maddeler olarak kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmesi temennisiyle Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reislîğe sunulur.

		Bu Rapor
Reis	Reis V.	Sözcüsü
Rize	İstanbul	Kırklareli
<i>İ. Akçal</i>	<i>H. Hüsman</i>	<i>Ş. Bakay</i>
Kâtip		
Siird	Ankara	Antalya
<i>B. Erden</i>	<i>M. Ete</i>	<i>A. Sarıoğlu</i>
Elâziğ	Eskişehir	Gazianteb
<i>O. F. Sanaç</i>	<i>A. Potuoğlu</i>	<i>E. Cenani</i>
Giresun	Giresun	Gümüşane
<i>A. Tüfekcioğlu</i>	<i>M. Şener</i>	<i>K. Yörükoğlu</i>
İstanbul	İzmir	Kastamonu
<i>S. Oran</i>	<i>B. Bilgin</i>	<i>H. Türe</i>
Kırşehir	Konya	Malatya
<i>R. Özdeş</i>	<i>R. Birand</i>	<i>M. S. Eti</i>
Muğla	Ordu	Rize
<i>N. Özsan</i>	<i>R. Aksoy</i>	<i>O. Kavrakoğlu</i>
Sivas		Siird
<i>H. İmre</i>		<i>M. D. Süalp</i>
Trabzon		Zonguldak
<i>S. F. Kalaycıoğlu</i>		<i>H. Balık</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü Memur ve Hizmetlilerinin Ücretlerine dair olan 2847 sayılı Kanuna ek ve tadillerinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü Memur ve Hizmetlilerinin Ücretlerine dair olan 2847, 3173, 4578, 4620, 5000, 5080 ve 5616 sayılı Kanun hükümleri, 5616 sayılı Kanuna bağlı II sayılı cetvele dâhil olan sınıf 1 usta, sınıf 2 usta, sınıf 1 işçi, sınıf 2 işçi, işçi yardımcısı, dördüncü sene çırağı, üçüncü sene çırağı, ikinci sene çırağı, birinci sene çırağı ile III sayılı cetvele dâhil olanlardan daimî amele, yetişkin amele, lâmbacı, lâvvajcı, drezinör hakkında tatbik olunmaz.

MADDE 2. — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü teşkilâtında çalışan alelûmum işçilere verilebilecek ücret ve harcırahla hizmet evi, fena hava, yakacak zammı, fazla mesai gibi tahsisatın ve yorucu hizmet zammı, maden tazminatı veya prim veya ikramiyelerin verilme şekli ve şartları idarece tesbit olunur.

Ancak; bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte idarede müstahdem bulunan işçilere verilecek ücretler intibak anındaki kanuni istihkakları yekûnundan aşağı olamaz.

MUVAKKAT MADDE 1. — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6069 sayılı Kanunun C cetvelindeki işlerin ve 1 nci maddede yazılı işçi vasfını haiz olanların kadrolarına ait bölümler tatbik olunmaz.

Bunların 1953 yılındaki hak edişleri toplamı, mezkûr sene bütçesine konulmuş olan tahsisatı geçemez.

MUVAKKAT MADDE 2. — Devlet Demiryolları ve Limanları İşçileri Emekli Sandığına tâbi bulunanların kanunlarla tanınmış olan emeklilik hak ve vecibeleri bu Sandığın İşçi Sigortaları Kurumuna devrine kadar aynı esaslar dairesinde devam eder.

ULAŞTIRMA KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü Memur ve Hizmetlilerinin Ücretlerine dair olan 2847 sayılı Kanuna ek ve tadillerinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Hükümetin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü Teşkilâtında çalışan alelûmum işçilere verilebilecek ücret ve harcırahla hizmet evi, fena hava, yakacak zammı, fazla mesai gibi tahsisatın ve yorucu hizmet zammı, maden tazminatı veya prim veya ikramiyelerin verilme şekli ve şartları idarece tâyin ve Vekâletçe tasdik olunur.

Ancak; bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte idarede müstahdem bulunan işçilere verilecek ücretler intibak anındaki kanuni istihkakları yekûnundan aşağı olamaz.

MUVAKKAT MADDE 1. — Hükümetin muvakkat 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 2. — Hükümetin muvakkat 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MALİYE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü Memur ve Hizmetlilerinin Ücretlerine dair olan 2847 sayılı Kanun ile ek ve tadillerinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Hükümet lâyihasındaki 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü teşilâtında çalışan alelûmum işçilere verilebilecek ücret ve harcırahla hizmet evi, fena hava, yakacak zammı, fazla mesai gibi tahsisatın ve yorucu hizmet zammı, maden tazminatı veya prim ve ikramiyelerin verilme şekil ve şartları idare meclisince tesbit ve Vekâletçe tasdik olunur.

MUVAKKAT MADDE 1. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte idarede müstahdem bulunan işçilere verilecek ücretler intibak anındaki kanuni istihkakları yekûnundan aşağı olamaz.

MUVAKKAT MADDE 2. — Hükümet lâyihasındaki muvakkat birinci madde ikinci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 3. — Hükümet lâyihasındaki muvakkat ikinci madde üçüncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü Memur ve Hizmetlilerinin Ücretlerine dair olan 2847 sayılı Kanun ile ek ve tadillerinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü Memur ve Hizmetlilerinin Ücretlerine dair olan 2847, 3173, 4578, 4620, 5000 ve 5616 sayılı Kanun hükümleri, 5616 sayılı Kanuna bağlı II sayılı cetvele dâhil olan işçilerle III sayılı cetvele dâhil olanlardan işçi vasfını haiz bulunan daimî amele, yetişkin amele, lâmbacı, lâvvajcı, drezinör hakkında tatbik olunmaz.

MUVAKKAT MADDE 1. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte idarede müstahdem bulunan işçilere verilecek ücretler intibak anındaki kanuni istihkakları yekûnundan aşağı olamaz.

Hü.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini icraya Ulaştırma ve Maliye vekilleri memurdur.

Başvekil	Devlet Vekili
<i>A. Menderes</i>	
Devlet Vekili	Adalet Vekili
<i>C. Yardımcı</i>	<i>O. Ş. Çiçekdağ</i>
Millî Savunma Vekili	İçişleri Vekili
<i>S. Kurtbek</i>	<i>E. Menderes</i>
Dışişleri Vekili	Maliye Vekili
<i>F. Köprülü</i>	<i>H. Polatkan</i>
Millî Eğitim Vekili	Bayındırlık Vekili
<i>R. S. Burçak</i>	<i>K. Zeytinoglu</i>
Eko. ve Ticaret Vekili	Sa. ve So. Y. Vekili
<i>F. Çelikbaş</i>	<i>Dr. E. H. Üstündağ</i>
Ğ. ve Tekel Vekili	Tarım Vekili
<i>E. Kalafat</i>	<i>N. Ökmen</i>
Ulaştırma Vekili	Çalışma Vekili
<i>Y. Üresin</i>	<i>H. Erkmen</i>
	İşletmeler Vekili
	<i>S. Yırcalı</i>

Ulaş. K.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükümetin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Mal. K.

B. K.

MADDE 3. — Hükümet lâyihasındaki üçüncü madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükümet lâyihasındaki dördüncü madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini ieraya Maliye ve Ulaştırma vekilleri memurdur.

